

Szlaki nadziei. Odyseja wolności

<https://szlakinadziei.ipn.gov.pl/sn/wystawy/miejsca/91094,Pahiatua-Nowa-Zelandia.html>
2023-02-06, 23:38

PAHIATUA (NOWA ZELANDIA)

PAHIATUA TO MIASTO W
POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ
CZĘŚCI WYSPY PÓŁNOCNEJ
NOWEJ ZELANDII, W OKRĘGU
TARARUA, 60 KM NA PÓŁNOC
OD MIASTA MASTERTON.

[Następny](#)

[Powrót](#)

Miejsca

Pahiatua to miasto w południowo-wschodniej części Wyspy Północnej Nowej Zelandii, w okręgu Tararua, 60 km na północ od miasta Masterton.

W języku Maorysów Pahiatua może oznaczać „miejsce spoczynku boga”. Pierwsi osadnicy zamieszkali w Pahiatua w 1881 r., dalszy rozwój miasta nastąpił po jego połączeniu linią kolejową z innymi rejonami kraju.

Wraz z żołnierzami armii gen. Andersa ze Związku Sowieckiego na Bliski Wschód wyprowadzono kilkadziesiąt tysięcy cywilów, ofiar sowieckich wywózek z okupowanych Kresów. Wśród nich było kilkanaście tysięcy dzieci, w tym wiele sierot. Dzieci trafiły przede wszystkim do obozów dla uchodźców prowadzonych przez Brytyjczyków w Persji (Iranie). Po apelu o pomoc, wystosowanym przez Rząd Polski na Uchodźstwie za pośrednictwem Ligi Narodów, przyjęcie polskich dzieci-tułaczy wraz z opiekunami zaoferowała m. in. Nowa Zelandia.

Działania dwóch kobiet: Marii Wodzickiej, żony hrabiego Kazimierza Wodzickiego, konsula RP w Wellington, oraz Janet Fraser, żony premiera Petera Frasera doprowadziły do złożenia przez premiera rządu Nowej Zelandii oferty przyjęcia polskich uchodźców oraz deklaracji: „rząd nowozelandzki dokona wszelkich przygotowań związanych z zaopatrzeniem obozów i dostarczy niezbędne środki takie jak: łóżka, pościel, umeblowanie, zaopatrzenie kuchenne itp. [...] Rząd nowozelandzki przejmie odpowiedzialność za utrzymanie obozu, remonty, wyżywienie i ubiór dzieci, na warunkach ustalonych po porozumieniu z Rządem Polskim”. Premier jako miejsce pobytu wskazywał opuszczony obóz internowania dla cudzoziemców w Pahiatua na Wyspie Północnej.

Polskie dzieci wraz z opiekunami wyruszyły w podróż do Nowej Zelandii z irańskiego Istafahanu na pokładzie amerykańskiego transportowca USS „General George M. Randall”. Okręt przyłynął do Wellington 1 listopada 1944 r., a 838 polskich uchodźców, w tym 733 dzieci, przywitanych zostało przez premiera Frasera i konsula Wodzickiego wraz z żoną. Tego samego dnia polscy uchodźcy wyruszyli dwoma specjalnymi pociągami do Pahiatua. Następnie trzydzieści trzy ciężarówki wojskowe przewoziły przybyłych ze stacji Pahiatua do starego obozu internowania, którego oficjalna nazwa została zmieniona na: Obóz Polskich Dzieci w Pahiatua.

Obozem administrowała armia nowozelandzka pod dowództwem komendanta obozu majora Foxleya. Na czele polskiej administracji stanął Delegat Polski Jan Śledziński. Edukacja odbywała się w języku polskim, zakładano bowiem, że po wojnie dzieci wrócą do kraju. Jednak w obliczu przejścia władzy w Polsce przez komunistów, władze Nowej Zelandii zaoferowały dzieciom i personelowi pozostania na antypodach. Tym samym, do czasu zamknięcia obozu w 1949 roku, wiele dzieci pracowało lub uczyło się do nowozelandzkich szkół.

Ostatnia grupa polskich dzieci opuściła obóz 15 kwietnia 1949 roku. Najmłodsze dziewczęta zostały przeniesione do Domu Polskich Dziewcząt „Ngaroma” w Wellington. Starsi chłopcy do 1952 roku byli zakwaterowani w Polish Boys' Hostel w Wellington. Grupa najmłodszych chłopców była pod opieką w Domu Polskich Chłopców przy Princess Street w Hawera do 1954 roku.

Ciekawe strony:

[The movie was made for the Polish Embassy in Wellington by CraftInc Films run by Wanda Lepionka and David Strong](#)

[Archives of New Zealand](#)

[Więcej postaci](#)

[Więcej miejsc](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)